

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UMEÅ

DOM
2013-02-27
Meddelad i
Umeå

Mål nr
2172-12 E
Kansli 3

KLAGANDE

Office i Västerbotten AB, 556215-9185
Pendelgatan 2
904 22 Umeå

MOTPART

Lycksele kommun
921 81 Lycksele

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

KONKURRENSVERKET	
20130228	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 29819

Postadress
Box 193
901 05 Umeå

Besöksadress
Nygatan 45
(Tingshuset)

Telefon
090-17 74 00

E-post: forvaltningsratteniumea@dom.se

Telefax
090-13 75 88

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Lycksele kommun (Kommunen) har infortrat anbud avseende inköp av skrivare och kopiatorer (dnr UH-2012-17). Kommunen är upphandlande myndighet och har även agerat som inköpscentral för Storuman kommun, Åsele kommun, Vilhelmina kommun och Sorsele kommun.

Kommunen beslutade att anta Kyocera Mita Nordic AB (Kyocera) som leverantör. Eftre att Office i Västerbotten AB ansökt om överprövning av upphandlingen beslutade förvaltningsrätten genom dom den 22 oktober 2012 (mål nr 1376-12 E) om rättelse genom ny prövning av anbuden.

Härefter har Kommunen beslutat att avbryta upphandlingen.

Office i Västerbotten AB (Office) ansöker i förvaltningsrätten om överprövning av Kommunens beslut att avbryta upphandlingen.

Kommunen bestrider bifall till ansökan.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

UTREDNINGEN

Förfrågningsunderlaget

1.6 Anbudsfrist

Sista dag för inlämning av anbud är 2012-07-10, hela dygnet.

1.7 Anbudets giltighetstid

Anbud ska vara giltigt i 120 dagar efter sista inlämningsdag.

Kommunens meddelande om avbruten upphandling

Den 13 november 2012 meddelade kommunen att upphandlingen avbryts, se bilaga 1.

Parternas anföranden

Office anför bl.a. följande.

Kommunen har genomfört en upphandling avseende skrivare och kopiatorer. Förfrågningsunderlag har upprättats. I Frågor och svar påpekades vid flera tillfällen favoriseringen av märket Kyocera (den slutliga vinnaren).

Sista inlämningsdag för anbuden var den 10 juli 2012. Anbudsöppning genomfördes den 11 juli 2012. I tilldelningsbesked den 12 juli 2012 meddelade Kommunen att anbudet från Kyocera antagits.

Office begärde överprövning i förvaltningsrätten. Den 22 oktober 2012 meddelade förvaltningsrätten dom (mål nr 1376-12 E) vari beslutades att upphandlingen skulle rättas genom ny prövning av anbuden. Därefter agerar Kommunen inte alls, inte förrän den 13 november 2012 då meddelande

om att upphandlingen är avbruten skickas ut. Det har då gått mer än tre veckor sedan förvaltningsrättens dom. Det är påfallande stor skillnad mellan den tid det tog att utvärdera hela upphandlingen, en dag, jämfört med den tid det tog att följa förvaltningsrättens dom om ny prövning. Detta tyder på ovilja att agera.

Kommunen har medvetet låtit bli att fatta beslut om ny tilldelning i syfte att passera sista datum för anbudens giltighet, dvs. genomfört en uppenbart avsiktlig förhalning. Det kan inte vara förenligt med LOU att en upphandlande myndighet ska kunna invänta sista datum för anbudens giltighetstid och avsiktligt fördröja upphandlingsprocessen så att detta datum passeras, för att när så sker avbryta upphandlingen. Detta skulle i så fall innebära att upphandlande myndigheter alltid kan vara passiva när man märker att utfallet på upphandlingen inte är det önskade och helt sonika invänta att datum för anbudens giltighetstid passeras för att sedan starta en ny upphandlingsprocess. Ett sådant agerande skulle kunna leda till att en upphandlande myndighet fritt kan välja huruvida ett domstolsutslag om rättelse ska följas eller inte. En sådan valfrihet kan inte vara förenlig med gällande lagstiftningars krav på objektivitet och transparens.

Den 8 november 2012 skickade Office meddelande till Kommunen om godkännande av förlängning av giltighetstiden för anbudet. Såvitt framkommit har även Ricoh inkommit med skrivelse vari man medger förlängning av anbudets giltighetstid.

Som kommentar till praxis avseende förlängning av anbuds giltighetstid hänvisas till Kammarrätten i Göteborgs dom i mål nr 4963-09 som rörde en situation som motsvarar nuvarande situation.

Kommunen anför bl.a. följande.

Office menar att Kommunens ursprungliga utvärdering gjordes under så kort tid att omutvärderingen rimligtvis bör kunna utföras med likvärdig hastighet. Under perioden juni-juli är dock arbetsbelastningen som lägst vilket innebär att ärenden som kommer in kan hanteras mer skyndsamt än ärenden som kommer in under perioder med högre arbetsintensitet.

Kommunens avsikt har varit att utföra omutvärderingen noggrant och därmed minimera risken för en fortsatt juridisk process. Vid omutvärderingen har därför samtliga dokument granskats med stöd av externa parter. Detta förlopp har till följd av upptäckta möjligheter till tolkningsskiljaktigheter tagit längre tid än befarat.

Vid granskning av dokumenten har framkommit att Offices anbud kan ha bedömts på felaktiga grunder vilket i så fall inneburit att det skett en felaktig favorisering av anbudet vid den ursprungliga utvärderingen. Anbudet kan felaktigt ha erhållit mervärde för ekonomisk kapacitet. Vidare kan det till anbudet bifogade förslaget till serviceavtal ifrågasättas.

Med hänsyn till ovan beskrivna skäl samt det faktum att giltighetstiden för anbudet redan hade löpt ut när Office meddelade Kommunen sin avsikt att förlänga anbudets giltighetstid yrkas att förvaltningsrätten tillåter att upphandlingen får avbrytas.

Eftersom det vid omutvärdering av inkomna anbud dessutom framkommit att anbudet från Office inte skulle ha blivit föremål för kontraktstilldelning kan det rimligtvis inte göras gällande att Office skulle ha lidit ekonomisk skada av beslutet att avbryta upphandlingen.

Office anför härefter bl.a. följande.

Ett nytt tilldelningsbesked borde ha skickats ut oavsett vilken anbudsgivare som skulle ha antagits. Om Kommunen vid ny prövning hade funnit att anbudet från Office inte uppfyllde kraven hade detta inte hindrat att ett nytt tilldelningsbesked ändå skulle ha skickats ut och då till Ricoh. Office förstår att arbetsbelastning kan variera men när det gäller att efterkomma myndigheters beslut gäller inte hög arbetsbelastning som skäl för att inte agera. Tidsbrist kan inte vara ett giltigt skäl för att inte agera. Kommunen har medvetet dragit ut på tiden i syfte att passera anbudens giltighetstid för att inte behöva träffa avtal med Office eller Ricoh.

DOMSKÄL

Office menar att Kommunen avsiktligt förhalat verkställighet av förvaltningsrättens dom den 22 oktober 2012 varmed den i förfrågningsunderlaget angivna tiden för anbudens giltighet löpte ut och Kommunen därför avbröt upphandlingen. Vidare anføres att såväl Office som Ricoh medgett förlängning av giltighetstiden för sina anbud varför det inte funnits skäl för avbrytande.

För att en upphandlande myndighet ska ha rätt att avbryta en pågående upphandling krävs att myndigheten kan presentera sakligt godtagbara skäl för avbrytandebeslutet och att myndigheten när den fattar ett sådant beslut iakttar de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna, bl.a. likabehandling, transparens och icke-diskriminering.

Förvaltningsrätten noterar att anbudens giltighetstid inte hade löpt ut vid tidpunkten för rättens dom den 22 oktober 2012. I domen föreskrevs att upphandlingen skulle rättas genom ny prövning av anbudet. Utgångspunkten är givetvis att upphandlande myndighet ska följa domstols beslut. Den

upphandlande myndigheten måste enligt förvaltningsrättens mening dock få viss tid på sig för att göra den nya prövningen och även tid för att överväga huruvida avgörandet ska överklagas eller ej. I den i förevarande mål aktuella upphandlingen var innebörden av förvaltningsrättens dom att anbudet från den vinnande anbudsgivaren Kyocera skulle förkastas. Med hänsyn härtill har även Kyocera haft rätt att överklaga förvaltningsrättens avgörande (jfr HFD 2011 ref. 29). I en sådan situation måste det enligt förvaltningsrättens mening anses motiverat att upphandlande myndighet avvaktar med att ta ett nytt tilldelningsbeslut till dess att domstolens avgörande vunnit laga kraft. På grund av det anförda finner förvaltningsrätten att Kommunens underlåtenhet att meddela nytt tilldelningsbeslut innan anbudens giltighetstid löpte ut den 7 november 2012 (vid vilken tidpunkt förvaltningsrättens avgörande inte hade vunnit laga kraft) inte strider mot någon bestämmelse i LOU eller mot någon av de gemenskapsrättsliga principerna.

Enligt förvaltningsrättens mening kan den i förfrågningsunderlaget angivna giltighetstiden för anbudet förlängas under förutsättning att principerna för offentlig upphandling iakttas och om så ska ske eller inte är främst en fråga mellan den upphandlande myndigheten och anbudsgivarna (jfr justitierådet Eskil Nords utveckling av sin mening i RÅ 2008 not. 26). Frågan om förlängning av ett anbuds giltighet i upphandlingsprocessen reglerar inte bara anbudsgivarnas bundenhet av anbudet utan det har också effekt på den upphandlande myndigheten, bl.a. vad gäller bundenhet till villkoren i förfrågningsunderlaget. En förlängning av giltighetstiden kräver med hänsyn till detta ett ömsesidigt medgivande av den upphandlande myndigheten och anbudsgivare.

Förvaltningsrätten kan i förevarande mål konstatera att den i förfrågningsunderlaget angivna tiden för anbudens giltighet hade löpt ut när Kommunen den 13 november 2012 beslutade att avbryta upphandlingen. Såvitt

framkommit fanns skriftliga medgivanden om förlängning av anbudens giltighetstid från både Office och Ricoh. Något samtycke till förlängning av anbudens giltighetstid fanns dock inte från Kommunens sida. Eftersom ömsesidigt samtycke till förlängning av anbudens giltighetstid inte fanns var anbudet inte giltigt. Det förelåg således inte några giltiga anbud när Kommunen beslutade att avbryta upphandlingen och Kommunen har därför haft sakligt godtagbara skäl att avbryta upphandlingen (jämför Kamrättens i Göteborgs domar i mål nr 6132-11 och 7006-12).

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att Kommunen haft sakligt godtagbara skäl för sitt beslut att avbryta upphandlingen. Offices ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 3109/1C)

Hases Per Sjöblom
Lagman

Målet har föredragits av Christina Röckner.

Olov Nyman

Från: e-Avrop <noreply@e-avrop.com>
Skickat: den 13 november 2012 15:55
Till: Olov Nyman
Ämne: Avbruten upphandling

Ämne:
Skrivare och kopiatorer: UH-2012-17
Varor, Teknisk utrustning

Sista anbudsdag
2012-07-10

Förvaltningsrätten i Umeå	
Inkom	
2012-11-16	
Målnr	Aktör
2172-12	12

Meddelande: Till följd av den utdragna processen och det faktum att endast ett anbuds giltighetstid är förlängt under ursprunglig giltighetstid görs bedömningen att det ur marknadsmässig synvinkel är lämpligt att avbryta upphandlingen. I dom 2011-12-09, mål nr 6132-11 gör Kammarrätten bedömningen att ett anbud inte kan förlängas ensidigt av leverantören utan att en förlängning av anbudets giltighetstid "kräver ett ömsesidigt medgivande av upphandlande myndighet och anbudsgivare". Eftersom det saknades ett sådant ömsesidigt samtycke till förlängning har Kammarrätten ansett att kommunen hade rätt att avbryta upphandlingen. Lycksele kommun har inte gett uttryck för samtycke avseende något av meddelandena om ensidig förlängning av anbudens giltighetstid och därmed görs bedömningen att det inte står i strid med gällande lagstiftning eller praxis att avbryta upphandlingen av skrivare och kopiatorer. Upphandlingen avbryts med hänvisning till ovan angivna orsaker.

Med vänlig hälsning
Eric Lundström
LYCKSELE KOMMUN
0950-166 00
eric.lundstrom@lycksele.se

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.